

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

921

Decret 4/2016, de 29 de gener, pel qual es qualifica d'utilitat pública la lluita contra la plaga del morrut roig de la palmera (*Rhynchophorus ferrugineus*, Olivier) a la comunitat autònoma de les Illes Balears i s'estableixen les mesures fitosanitàries obligatòries per lluitar contra aquesta plaga i prevenir-la

PREÀMBUL

I

La plaga del morrut roig de la palmera (*Rhynchophorus ferrugineus*, Olivier) ha estat objecte de legislació específica de la Comunitat Autònoma des de la primera vegada que se'n detectaren focus a l'illa de Mallorca. El 2006 es va regular mitjançant la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de dia 30 de novembre de 2006 per la qual es declara l'existència de tres focus de l'insecte anomenat *becut vermell de la palmera* (*Rhynchophorus ferrugineus*) a l'illa de Mallorca i s'estableixen les mesures per evitar-ne la difusió.

Durant l'any 2007 es va detectar la presència d'aquest insecte a l'illa d'Eivissa, concretament al municipi de Sant Josep, i a l'illa de Mallorca, als municipis de Pollença, Alaró i Palma, i es publicà la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 13 de desembre de 2007 per la qual es declara l'existència de la plaga provocada per l'insecte denominat *becut vermell de la palmera* (*Rhynchophorus ferrugineus*) a les illes de Mallorca i d'Eivissa i s'estableixen les mesures per combatre'l, d'acord amb la Decisió 2007/365/CE de la Comissió, de 25 de maig de 2007, per la qual s'adopten mesures d'emergència per evitar la introducció i la propagació del *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) i mesures especials de protecció.

Durant els anys 2008, 2009 i 2010, aquest escarabat es va continuar dispersant, de manera que es va haver de considerar afectada la totalitat de les illes de Mallorca i Eivissa.

Per això, tenint en compte el marc normatiu que estableixen la Decisió 2008/776/CE de la Comissió, de 6 d'octubre de 2008, que modifica la Decisió 2007/365/CE, i l'Ordre ARM/605/2009, de 6 de març, per la qual s'estableixen mesures específiques per a l'aplicació de la Decisió 2007/365/CE, es va publicar la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 12 de maig de 2010 per la qual es declara l'existència de la plaga *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) a les illes de Mallorca i d'Eivissa i s'estableixen les mesures per combatre'l.

II

D'altra banda, el 6 de març de 2007 el Consell Insular de Menorca va publicar la Resolució de la consellera executiva del Departament d'Economia del Consell Insular de Menorca per la qual s'estableixen mesures fitosanitàries amb relació al *Rhynchophorus ferrugineus* i la *Paysandisia archon*, amb l'objectiu de declarar la presència d'un focus de *Paysandisia archon* al terme municipal de Ciutadella de Menorca i d'establir les mesures fitosanitàries per evitar, d'una banda, la propagació de *Paysandisia archon* i, d'altra banda, l'entrada a l'illa de *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier).

Finalment, el 28 d'agost de 2010 es va publicar en el *Diari Oficial de la Unió Europea* la Decisió 2010/467/CE de la Comissió, de 17 d'agost de 2010, per la qual es modifica la Decisió 2007/365/CE pel que fa a les plantes sensibles i a les mesures que s'han de prendre si es detecta *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier).

III

Durant els darrers anys s'ha produït una expansió molt considerable de la plaga a l'illa de Mallorca i a l'illa d'Eivissa, on és present en tots els municipis, i recentment s'ha constatat la presència de focus de palmeres infestades a l'illa de Formentera i a l'illa de Menorca.

Per tot això, és necessari declarar d'utilitat pública la lluita contra la plaga del morrut roig de la palmera, en virtut del que disposa l'article 15.1 b de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, atès que els nivells de població i difusió de la plaga mostren un ritme creixent que fa preveure la possibilitat que assoleixi extensions considerables i causi pèrdues econòmiques greus a les nostres illes.

Així mateix, l'estat actual del coneixement científic sobre la biologia, la propagació, la dispersió i el control del morrut roig permet assegurar que l'adopció de plans de control preventius i curatius amb els instruments fitosanitaris disponibles poden permetre conservar el patrimoni paisatgístic dels nostres pobles i ciutats, i evitar les pèrdues ocasionades amb estratègies basades exclusivament en l'eliminació d'exemplars infestats per aquesta plaga.

Per tant, aquest Decret adapta la normativa de la Comunitat Autònoma al nou marc legal comunitari i estatal, alhora que, d'acord amb el que disposa l'article 15.2 de la Llei 43/2002, preveu mesures addicionals a les mesures obligatòries que fixen les resolucions anteriors. A més, a partir del coneixement científic actual i del context i les circumstàncies d'expansió de la plaga, estableix noves mesures que de manera homogènia evitin que aquesta es propagui a tot l'àmbit de les Illes Balears.

Pel que fa a l'àmbit competencial, l'article 30.10 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears de 2007 estableix que la Comunitat Autònoma té la competència exclusiva en matèria d'agricultura i ramaderia; qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven. L'exercici d'aquestes competències s'ha de fer d'acord amb l'ordenació general de l'economia. Així mateix, l'article 31.4 estableix que, en el marc de la legislació bàsica de l'Estat, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el desplegament legislatiu i l'execució de la matèria de sanitat vegetal.

Sens perjudici de l'existència d'un àmbit normatiu propi dels consells insulars en les matèries a què es refereix l'article 70, l'incís final de l'article 69 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears reserva a la Comunitat Autònoma les competències que, per la seva pròpia naturalesa, tenen un caràcter suprainsular.

En aquest sentit, la necessitat d'adoptar mesures fitosanitàries homogènies d'abast pluriinsular fonamenta que aquest Decret reguli una matèria d'aquestes característiques, ja que afecta l'ordenació econòmica del conjunt de la comunitat autònoma i requereix que es vetlli per l'equilibri i la cohesió entre les illes, tal com estableix l'article 69 de l'Estatut. Els criteris d'homogeneïtzació i harmonització al territori balear amb relació a aquesta matèria avalen el caràcter suprainsular dels interessos afectats i habiliten el Govern de les Illes Balears per aprovar disposicions generals en aquest àmbit.

D'altra banda, el Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca exerceix, entre d'altres, la competència en matèria de sanitat vegetal.

Per tot això, a proposta del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de 29 de gener de 2016, dicta el següent

DECRET

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

1. Aquest Decret té per objecte:

a) Qualificar d'utilitat pública la lluita contra el morrut roig de la palmera *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier), de conformitat amb el que estableix l'article 15 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal.

b) Establir les mesures fitosanitàries obligatòries per lluitar contra aquesta plaga i prevenir-la, d'acord amb la Decisió 2007/365/CE de la Comissió, de 25 de maig de 2007, modificada per la Decisió 2008/776/CE de la Comissió, de 6 d'octubre de 2008, i la Decisió 2010/467/CE de la Comissió, de 17 d'agost de 2010, per la qual s'adopten mesures d'emergència per evitar la introducció i la propagació dins la Comunitat de *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier); amb la Llei 43/2002, i amb l'Ordre ARM/605/2009, de 6 de març de 2009, que adopta mesures d'emergència per a l'aplicació de la Decisió 2007/365/CE.

2. L'àmbit d'aplicació comprèn tot el territori de la comunitat autònoma de les Illes Balears on hi hagi plantes sensibles a *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier).

Article 2

Definicions

De conformitat amb la normativa europea i estatal aplicable i als efectes d'aquest Decret, s'entén per:

a) *Àrea d'eradicació de la plaga*: àrea definida per les autoritats fitosanitàries on el nivell d'incidència de la plaga és baix i encara és possible eradicarla amb actuacions de prevenció i lluita.

b) *Àrea de contenció de la plaga*: àrea definida per les autoritats fitosanitàries on el nivell d'incidència de la plaga és elevat, i les actuacions de prevenció i lluita van encaminades a reduir el nivell de població de la plaga.

c) *Àrea de contenció prioritària de la plaga*: àrea on la incidència de la plaga es intermèdia, entre l'àrea d'eradicació i l'àrea de contenció.

d) *Autoritat fitosanitària*: a Mallorca, la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca; a Menorca, a Eivissa i a Formentera, la que designi el Consell Insular respectiu.

e) *Comerciant*: persona física o jurídica que adquireix palmeres sensibles per comercialitzar-les posteriorment. A aquest efecte, pot fer servir magatzems o centres d'expedició. Els titulars de centres de jardineria o de plantes de viver tenen aquesta consideració.

f) *Eliminació*: tala completa de les palmeres afectades que no poden ser sotmeses a tractaments fitosanitaris, ja sigui perquè l'afecció de la plaga està en un estat molt avançat o per dificultats de dur-hi a terme els tractaments. Inclou l'eliminació de fulles, corona i estípit.

g) *Importador*: persona física o jurídica que importa palmeres sensibles d'un país tercer, de fora de la Unió Europea.

h) *Planta sensible o palmera sensible*: qualsevol planta, excepte els fruits i les llavors, que tinguí a la base un diàmetre de tija superior a 5 cm, de les espècies següents: *Areca catechu*, *Arecastrum romanzoffianum* (Cham.) Becc., *Arenga pinnata*, *Borassus flabellifer*, *Brahea armata*, *Butia capitata*, *Calamus merillii*, *Caryota maxima*, *Caryota cumingii*, *Chamaerops humilis*, *Cocos nucifera*, *Corypha gebanga*, *Corypha elata*, *Elaeis guineensis*, *Howea forsteriana*, *Jubea chilensis*, *Livistona australis*, *Livistona decipiens*, *Metroxylon sagu*, *Oreodoxa regia*, *Phoenix canariensis*, *Phoenix dactylifera*, *Phoenix theophrasti*, *Phoenix sylvestris*, *Sabal umbraculifera*, *Trachycarpus fortunei* i el gènere *Washingtonia*.

i) *Poda*: eliminació de les fulles compostes més antigues, o dels fruits, de palmeres sensibles per aconseguir que es desenvolupin més fortes.

j) *Productor*: persona física o jurídica que produeix palmeres sensibles per comercialitzar-les posteriorment.

k) *Sanejament mecànic*: poda de les palmeres afectades per la plaga del morrut roig o amb indicis d'afectació, amb l'objectiu d'eliminar les parts afectades i les formes vives de l'insecte de manera que es possibiliti la supervivència de l'exemplar.

l) *Tractament*: ús de productes fitosanitaris, per a jardineria exterior domèstica o per a usuaris professionals, per lluitar contra la plaga en palmeres sensibles i prevenir-la.

m) *Trasllat*: transport o desplaçament de palmeres sensibles vives d'un lloc a un altre fora dels límits de qui n'és titular. En el cas de zones públiques, qualsevol desplaçament té la consideració de trasllat.

n) *Zona infestada o zona de focus d'infestació*: zona que abasta la planta o les plantes afectades, on es troben totes les plantes sensibles que mostren símptomes causats per l'organisme, i, si s'escau, totes les plantes sensibles que pertanyin al mateix lot en el moment de la plantació.

o) *Zona de vigilància intensiva*: zona que comprèn un cercle d'un quilòmetre de radi al voltant de la zona infestada. En el cas que aquest radi inclogui una part d'un nucli de població, tot el nucli de població s'ha de considerar zona de vigilància intensiva.

p) *Zona amortidora*: zona que comprèn un cercle de deu quilòmetres de radi al voltant de la zona infestada. En el cas que aquest radi inclogui una part d'un municipi, tot el municipi s'ha de considerar zona amortidora.

q) *Zona demarcada*: zona que comprèn la zona infestada i la zona amortidora.

Article 3

Zones demarcades

1. Es declara tot el territori insular de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera zona demarcada als efectes de la lluita contra la plaga del *Rhynchophorus ferrugineus*.

2. Les autoritats fitosanitàries han de publicar, periòdicament, la llista actualitzada dels termes municipals que estan inclosos en les zones demarcades o que se'n poden excloure. De manera centralitzada, la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia ha de publicar aquesta informació en la pàgina web <<http://sanitatvegetal.caib.es>>, juntament amb informació sobre els mètodes més eficaços per al control del morrut roig, i coordinar els treballs necessaris per ampliar els coneixements sobre la plaga i els mètodes de lluita.

3. Quan es detecti una planta o un grup de plantes afectades pel morrut roig en un municipi d'una zona no demarcada, s'ha d'establir una nova zona demarcada en la qual s'han d'intensificar les accions de prospecció i de divulgació de les estratègies de protecció fitosanitària.

4. A les zones demarcades s'han de complir les obligacions que estableix aquest Decret i, en especial, aplicar les mesures fitosanitàries obligatòries que fixa l'article 5.2.

Article 4

Mesures fitosanitàries obligatòries per als productors, comerciants i importadors de plantes sensibles

1. Els productors, comerciants i importadors de plantes sensibles amb instal·lacions ubicades a la comunitat autònoma de les Illes Balears han de complir les obligacions específiques següents:

a) Estar inscrits en el Registre oficial de productors, comerciants i importadors de vegetals (ROPCIV), que gestionen les autoritats fitosanitàries competents en cada territori insular.

b) Mantenir identificades les plantacions de palmeres sensibles en marc regular, amb indicació de la ubicació sobre un plànol o sobre documentació gràfica d'algun sistema d'informació geogràfica en què s'especifiqui l'antiguitat i la procedència dels exemplars de palmera. Als efectes d'aquesta identificació es poden fer servir, entre d'altres, la Infraestructura de dades espacials de les Illes Balears (IDEIB) o el Sistema d'informació geogràfica de parcel·les agrícoles (SIGPAC), del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient. Aquesta informació ha d'estar disponible en paper o en suport informàtic per presentar-la immediatament davant les autoritats fitosanitàries competents, quan aquestes ho requereixin.

c) Mantenir en bon estat fitosanitari les plantes sensibles que posseeixin i aplicar les mesures fitosanitàries que s'estableixin, i, en especial, els tractaments fitosanitaris i les mesures de quarantena o aïllament.

d) Facilitar l'accés lliure a les instal·lacions i als camps de conreu de plantes sensibles al personal que designin les autoritats fitosanitàries per als controls fitosanitaris, permetre'ls prendre mostres i accedir a la documentació relacionada amb el trasllat de les plantes sensibles, a les instal·lacions i als mitjans de producció que hi estiguin relacionats.

e) Mantenir un quadern de camp amb els continguts que fixa l'annex I, preferentment en suport informàtic, que els han de facilitar les autoritats fitosanitàries, en el qual han d'anotar els trasllats de plantes sensibles i els tractaments als quals les sotmeten. Aquest quadern ha d'estar actualitzat i disponible en els controls que es duguin a terme, de conformitat amb l'article 5 de la Decisió 2007/365/CE, per comprovar que es compleixen les obligacions que estableix aquest Decret.

f) Conservar els passaports fitosanitaris i els documents comercials de les plantes sensibles adquirides i comercialitzades durant almenys dos anys.

g) Vigilar i prospectar les espècies sensibles a *Rhynchophorus ferrugineus*.

h) Comunicar immediatament a les autoritats fitosanitàries la detecció de plantes sensibles afectades o amb símptomes sospitosos de la presència de la plaga.

i) Complir la prohibició de comercialitzar o traslladar palmeres amb símptomes de presència de *Rhynchophorus ferrugineus*.

j) Disposar, per a les palmeres sensibles amb la base del tronc sense pelar d'un diàmetre superior a 5 cm que es traslladin dins l'àmbit territorial de les Illes Balears destinades a la plantació o la comercialització, dels passaports fitosanitaris CE que garanteixin que no es troben afectades per *Rhynchophorus ferrugineus*.

2. Els productors i els comerciants de plantes sensibles han de complir les obligacions específiques següents:

a) Justificar, amb les anotacions correctes al quadern de camp, que almenys durant un període de dos anys les plantes sensibles que s'han de comercialitzar han estat sotmeses a tractaments preventius apropiats o han disposat de barreres físiques de protecció adequades.

b) Sotmetre les plantes sensibles a un tractament fitosanitari amb productes autoritzats abans de transportar-les a la destinació.

c) Sol·licitar a les autoritats fitosanitàries l'autorització per emetre els passaports fitosanitaris necessaris per comercialitzar les plantes sensibles.

d) Indicar en el quadern de camp la destinació de totes les plantes sensibles, la qual cosa es comprovarà en la inspecció, d'acord amb l'article 5 de la Decisió 2007/365/CE.

e) Oferir, en el moment de la venda, informació adequada sobre la protecció que requereixen les plantes sensibles. Aquesta informació ha d'estar visible a l'establiment comercial, en una etiqueta aferrada a cada exemplar o en tríptics o altres fullets a disposició dels clients en un lloc proper a l'espai d'exposició de les plantes sensibles.

f) Les persones físiques o jurídiques que introdueixin palmàcies a les Illes Balears han de comunicar-ho per escrit a les autoritats fitosanitàries, amb el temps suficient perquè es puguin dur a terme les inspeccions oportunes i validar l'absència de la plaga. S'ha d'indicar l'espècie, el nombre d'exemplars, l'alçada o el diàmetre mitjà, la procedència, la data d'entrada i la destinació dins cada illa.

3. Els importadors de plantes sensibles han de complir les obligacions específiques següents:

a) Sol·licitar a les autoritats fitosanitàries l'autorització per importar plantes sensibles, com a mínim 15 dies naturals abans de la data de la importació. En la sol·licitud s'ha d'indicar l'espècie, el nombre d'exemplars, l'alçada o el diàmetre mitjà, la procedència, la data d'entrada i la destinació dins l'illa. Si venç el termini de resolució sense haver rebut una resposta de les autoritats fitosanitàries, la sol·licitud s'ha d'entendre estimada per silenci administratiu.

b) Situar les plantes sensibles en parcel·les que hagin autoritzat les autoritats fitosanitàries, amb la visita prèvia dels tècnics, d'acord amb l'Ordre ARM/605/2009, les quals han d'estar com a mínim a un quilòmetre de distància de palmeres plantades en finques privades o públiques. L'entitat importadora ha d'aportar una còpia de l'autorització al Punt d'Inspecció Fronterera, que depèn del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

c) Acompanyar cada partida o lot importat, de conformitat amb l'article 2 de l'Ordre ARM/605/2009, del document de trasllat emès pel Punt d'Inspecció Fronterera i del certificat fitosanitari procedent del país d'origen. El personal designat per les autoritats fitosanitàries ha de rebre aquests lots o partides per fer-los els controls fitosanitaris, retirar-los els precintes col·locats en el transport i immobilitzar-los en els llocs autoritzats.

d) Ubicar cada partida a la zona autoritzada per les autoritats fitosanitàries, de conformitat amb la lletra a, a més de 10 metres d'altres partides o lots, de manera que quedin perfectament identificades.

e) Justificar, amb el certificat fitosanitari corresponent del país d'origen, que les plantes sensibles han estat sotmeses a tractaments preventius apropiats o han disposat de barreres físiques de protecció adequades almenys durant un període d'un any.

Article 5

Mesures fitosanitàries obligatòries per a les persones i les entitats públiques o privades propietàries de plantes sensibles

1. Les persones i les entitats públiques o privades propietàries de plantes sensibles han de complir les obligacions específiques següents, d'acord amb els articles 5 i 13 de la Llei 43/2002:

a) Notificar a les autoritats fitosanitàries l'aparició dels símptomes d'atac a les plantes sensibles de l'organisme nociu que es recullen en l'annex II.

b) Permetre a les persones autoritzades per les autoritats fitosanitàries l'accés als llocs on estiguin ubicades les plantes sensibles, a fi que hi puguin fer prospeccions i avaluar els símptomes sospitosos que s'hagin comunicat.

c) Aplicar les mesures fitosanitàries que estableixin les autoritats fitosanitàries.

2. Les persones i les entitats públiques o privades propietàries de plantes sensibles en una zona demarcada han de complir les obligacions específiques següents:

a) Garantir el bon estat fitosanitari de les plantes sensibles i sotmetre els exemplars a un pla de tractaments amb mitjans de defensa autoritzats, de conformitat amb el que disposa l'annex III.

b) Seguir les recomanacions que s'estableixen en l'annex IV per a les tasques de poda de plantes sensibles a les zones demarcades. Quan la poda tingui lloc a les àrees d'eradicació de la plaga, l'empresa que dugui a terme aquestes tasques ha de comunicar-ho a les autoritats fitosanitàries i presentar la documentació que acredita la qualificació del personal que s'especifica en l'article 6.

c) Seguir els procediments que s'estableixen en l'annex V per a les tasques de sanejament i eliminació de les parts afectades de les plantes sensibles. L'empresa o el personal autoritzat que dugui a terme aquestes tasques ha de comunicar-ho a les autoritats fitosanitàries i presentar la documentació que acredita la qualificació del personal que s'especifica en l'article 6.

d) Complir qualsevol altra mesura que les autoritats fitosanitàries estableixin com a necessària per al control d'aquesta plaga, que es justifiqui tècnicament o científicament, de conformitat amb el que estableix l'article 18 h de la Llei 43/2002.

e) Complir la prohibició de plantar espècies sensibles a les àrees de contenció de la plaga.

f) Complir la prohibició de traslladar plantes sensibles procedents de zones demarcades si no estan acompanyades d'un passaport fitosanitari elaborat i expedit d'acord amb la Directiva 92/105/CEE de la Comissió, de 3 de desembre de 1992, per la qual s'estableix una determinada normalització dels passaports fitosanitaris destinats a la circulació de determinats vegetals, productes vegetals i altres objectes dins la Comunitat, i per la qual s'estableixen els procediments per a l'expedició d'aquests passaports i les condicions i els procediments per substituir-los, i l'annex I de la Decisió 2007/365/CE. No obstant això, les plantes sensibles s'han de sotmetre a un tractament i al pla previst de tractaments fitosanitaris periòdics abans de ser traslladades, i el trasllat s'ha de comunicar prèviament a les autoritats fitosanitàries.

g) Complir les disposicions següents pel que fa a la instal·lació de trampes amb efecte atraient (feromones o kairomones) per als adults de *Rhynchophorus ferrugineus*:

1r. A les àrees d'eradicació: es prohibeix instal·lar-hi trampes, tot i que excepcionalment ho poden fer les autoritats fitosanitàries per capturar adults de la plaga en palmeres infestades o amb símptomes d'infestació, quan els propietaris no apliquin les mesures correctores per eliminar els focus.

2n. A les àrees de contenció prioritària: únicament poden instal·lar-hi trampes les autoritats fitosanitàries, que seran les encarregades de col·locar-les als focus amb més afecció de plaga, amb una densitat que dependrà de l'estat d'afectació de cada focus. Els objectius de la instal·lació de les trampes poden ser:

- La captura massiva d'adults com a mesura per eradicar la plaga.
- L'atracció dels escarabats adults cap al centre del focus per evitar que es dispersin.
- El monitoreig de les poblacions, amb la finalitat de determinar el millor moment per aplicar els productes fitosanitaris en els focus.

3r. A les àrees de contenció: poden instal·lar-hi trampes, a més de les autoritats fitosanitàries, les persones i les entitats públiques o privades propietàries de plantes sensibles per mitjà del personal qualificat que especifica l'article 6.

h) Fer-se càrrec de les despeses originades per les mesures fitosanitàries que estableix aquest Decret, d'acord amb l'article 19 de la Llei 43/2002.

i) Destruir qualsevol forma viva de l'insecte. No obstant això, en determinats supòsits les autoritats fitosanitàries poden autoritzar que els insectes no siguin destruïts, amb la finalitat que es puguin dur a terme activitats divulgadores o d'assaig científic, sempre que, a més, el sol·licitant garanteixi que adoptarà les mesures de confinament de quarantena on tinguin lloc aquestes activitats.

j) A mesura que avancin els coneixements i les tècniques fitosanitàries disponibles per combatre aquesta plaga, les autoritats fitosanitàries poden autoritzar noves mesures fitosanitàries per controlar-la, que s'hauran de dur a terme sota supervisió.

Article 6

Obligacions específiques per a les empreses de serveis de jardineria i de tractaments amb productes fitosanitaris

Les empreses de serveis de jardineria i de tractaments amb productes fitosanitaris han de complir les obligacions específiques següents:

a) Les empreses de serveis que duguin a terme poders, sanejaments i altres pràctiques culturals a les palmeres, acreditar haver seguit un curs d'especialització de treballs en palmeres. La vigència de les acreditacions és de cinc anys, per la qual cosa s'han de renovar després d'aquest termini. A més, han de seguir les pautes que s'estableixen en els annexos. En cas contrari, les autoritats fitosanitàries poden retirar-los les acreditacions.

b) Les empreses de serveis que treballin amb tractaments fitosanitaris, inscriure's a la Secció 2 del Registre oficial de productors i operadors de mitjans de defensa fitosanitaris (ROPO), d'acord amb el Reial decret 1311/2012, de 14 de setembre, pel qual s'estableix el marc d'actuació per aconseguir un ús sostenible dels productes fitosanitaris, i seguir les indicacions que s'estableixen en l'annex III.

Article 7

Marc de col·laboració amb els ajuntaments i les altres administracions locals

Els ajuntaments i les altres administracions locals, en el marc de la col·laboració que ha de presidir les relacions entre les administracions públiques, estan obligats a:

a) Facilitar a les autoritats fitosanitàries la informació relativa als avisos de sospita d'infestació d'exemplars de plantes sensibles de la

seva propietat, de conformitat amb el que estableix l'article 4 de la Llei 43/2002.

- b) Col·laborar en les activitats de prospecció en el municipi aportant els mitjans necessaris per aplicar les mesures fitosanitàries.
- c) Controlar l'existència dels plans de treball per als tractaments amb productes fitosanitaris que s'exigeixen d'acord amb el que estableix el capítol XI del Reial decret 1311/2012, i aprovar-los.
- d) Col·laborar en les denúncies d'infraccions per l'incompliment de les mesures fitosanitàries obligatòries.
- e) Comunicar a les autoritats fitosanitàries les empreses qualificades, segons el que estableix l'article 6, que duen a terme tasques de podes, sanejaments i altres pràctiques culturals a les palmeres sensibles del municipi.
- f) Regular les noves plantacions amb plantes sensibles. En el cas que es decideixi posar nous exemplars de plantes sensibles per substituir els exemplars afectats, disposar d'un pla de protecció contra la plaga.
- g) Controlar que els serveis de poda, sanejament, aplicació de productes fitosanitaris i altres pràctiques culturals a les palmeres, els presti personal que compleixi les obligacions que estableix l'article 6.

Article 8

Infraccions i sancions

El règim sancionador, si escau, és el que disposen la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, i, amb caràcter supletori, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú; el Decret 14/1994, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament del procediment que ha de seguir l'Administració de la Comunitat Autònoma per a l'exercici de la potestat sancionadora, i la resta de la legislació vigent que sigui aplicable.

Disposició derogatòria única

Normes derogades

Aquest Decret deixa sense efecte la Resolució de la consellera d'Agricultura i Pesca de 12 de maig de 2010 per la qual es declara l'existència de la plaga *Rhynchophorus ferrugineus* (Olivier) a les illes de Mallorca i d'Eivissa i s'estableixen les mesures per combatre'l.

Disposició final primera

Habilitació

Es faculta el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per dictar, en l'àmbit de les seves competències, les disposicions que siguin necessàries per al desenvolupament i l'execució d'aquest Decret.

Disposició final segona

Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver estat publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 29 de gener de 2016

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

El conseller de Medi Ambient,

Agricultura i Pesca

Vicenç Vidal Matas

ANNEX I

Quadern de camp

Els productors, comerciants i importadors han de mantenir registres de l'activitat amb les espècies sensibles, en paper o en un suport informàtic, que ha de contenir almenys la informació i el disseny següents:

Nom del camp i tipus:

1. Trasllat de plantes sensibles

I. Identificació de l'empresa

- Denominació de l'empresa [alfanumèric]
- NIF [alfanumèric]
- Domicili social [alfanumèric]
- Codi postal [numèric]
- Municipi [text]
- Província [text]
- Número del Registre de productors, comerciants i importadors de vegetals (ROPCIV) [numèric]

II. Titular de l'empresa

- Cognoms i nom [text]
- NIF [alfanumèric]

III. Persona responsable de l'estat fitosanitari

- Cognoms i nom [text]
- NIF [alfanumèric]

2. Identificació i caracterització de les unitats de producció o comerç

- Unitat [numèric (núm. de full - núm. del recinte del plànol o el croquis)]
- Lot [numèric (núm. de full - núm. del recinte del plànol o el croquis)]
- Gènere i espècie [text]
- Origen [text (P: producció pròpia, N: nacional, I: importació)]
- Data de plantació o d'adquisició [numèric]
- Número de passaport fitosanitari [numèric]
- Percentatge d'ocupació [numèric amb dos decimals]
- Nombre d'exemplars [numèric]
- Alçada (en m) [numèric amb dos decimals]
- Gruix mitjà (en m) [numèric amb dos decimals]
- Superfície (en m²) [numèric amb dos decimals]
- Protecció física [text: SÍ/NO]
- Georeferència [alfanumèric, coordenades X i Y]

3. Control de tractaments fitosanitaris a les unitats de plantes sensibles

Per a cada tractament, tant si l'efectua personal propi com un servei contractat, s'ha d'especificar la informació següent:

- Data [numèric]
- Número d'identificació de la parcel·la [numèric]
- Identificació de l'aplicador i, si s'escau, de l'assessor [numèric]
- Espècie i varietat de cultiu [text]
- Nom comercial i número de registre del producte fitosanitari [alfanumèric]
- Identificació de la màquina o l'equip de tractament i número de registre, si s'escau [alfanumèric]
- Quantitat (kg o l) de producte fitosanitari [numèric]

- Valoració de l'eficàcia del tractament [numèric, de l'1 al 10]
- Altres observacions [text]

4. Control de trasllats de plantes sensibles

- Data [numèric]
- Unitat [numèric: núm. de full - núm. del recinte del plànol o el croquis]
- Caràcter del trasllat [alfanumèric (E: entrades, S: sortides)]
- Gènere i espècie [text]
- Nombre d'exemplars [numèric]
- Destinació i procedència [text]
- Número de passaport fitosanitari [numèric]
- Balanç d'exemplars [numèric]

5. Documentació gràfica del SIGPAC

La documentació gràfica s'ha d'identificar numerant els fulls i assignant un número a cada recinte.

ANNEX II

Identificació dels símptomes d'atac a les plantes sensibles

La identificació precoç dels símptomes d'atac de *Rhynchophorus ferrugineus* a les plantes sensibles requereix el control visual de tots els exemplars.

En el cas de *Phoenix canariensis*, el dany es localitza principalment a la corona de la palmera. S'ha d'observar si la planta presenta algun d'aquests símptomes:

- Fulles externes caigudes amb senyals evidents d'estrips al nivell de la inserció en el tronc.
- Caiguda general de la corona de fulles.
- Aspecte lleugerament decaigut de les fulles més tendres del plomall central, que posteriorment adquireixen una coloració que va del groc al marró vermellós.
- Orificis en els talls de la poda de les fulles de la corona.
- Restes de pupes (capolls) entre les fulles.
- Recargolament de les fulles a les axil·les.
- Foliols menjats.
- Raquis menjat o esclafat.
- Restes de fibres.
- Barrinadures a l'estípit.

En el cas de *Phoenix dactylifera*, el dany es pot localitzar, a més de fer-ho a la corona, a la base de l'estípit, a la zona dels fillols i al tronc, per la qual cosa s'ha d'observar si la planta presenta algun d'aquests símptomes:

- Exsudació de color vermellós o negre i restes de fibra a l'estípit.
- Fillols amb fulles menjades.
- Pupes i orificis a les axil·les de les fulles que queden enganxades al tronc.

A la resta de plantes sensibles s'ha d'observar qualsevol dels símptomes que s'han descrit.

ANNEX III

Tractaments fitosanitaris aplicables a les zones demarcades

Els exemplars de les zones demarcades s'han de sotmetre a un programa de tractaments fitosanitaris que segueixi les indicacions següents:

1. Productes: s'han d'emprar les fórmules i les formes d'aplicació que figuren autoritzats específicament en el Registre oficial de productes fitosanitaris per al control de *Rhynchophorus ferrugineus*, del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.

Les actualitzacions de les substàncies actives i les recomanacions sobre els tractaments s'han de publicar en la pàgina web de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia, de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca (<<http://sanitatvegetal.caib.es>>).

2. Requisits: els tractaments, els han d'efectuar empreses qualificades d'acord amb el que estableix l'article 6, relatiu a les obligacions de les empreses de serveis de jardineria i de tractaments amb productes fitosanitaris. S'exceptuen del compliment d'aquest apartat els tractaments amb productes fitosanitaris reservats per a ús domèstic o jardineria exterior domèstica.

3. Localització de les aplicacions: els tractaments amb polvorització s'han de dirigir a la corona de fulles de les plantes sensibles amb la finalitat de banyar bé els ulls, els fillols i la base de les fulles; la posició del raig s'ha de canviar quan calgui per garantir que el producte banya adequadament tota la corona. Si s'utilitza un sistema diferent (per exemple, l'endoteràpia), s'ha de fer seguint les recomanacions de l'autoritat fitosanitària competent.

4. Periodicitat: depèn del sistema que s'empra i de les característiques i la persistència de l'insecticida. En qualsevol cas, es recomana una periodicitat màxima de 45 dies.

5. Senyalització: els tractaments de plantes sensibles en la via pública s'han de senyalitzar amb el rètol "Palmeres tractades amb producte fitosanitari d'ús professional".

ANNEX IV

Poda

Per a les podes de plantes sensibles s'han de seguir les indicacions següents:

- Podar preferentment només les fulles seques.
- En el cas que sigui necessari tallar les fulles verdes, s'han de minimitzar les ferides i aplicar a la cicatriu màstic de poda o un tractament fitosanitari.
- Els talls han de ser nets, que no provoquin estrips.
- Els estípits o troncs de les plantes sensibles no s'han de raspallar.
- No s'ha d'utilitzar l'afaitada o el perfilat com a tècnica de poda amb motius ornamentals, sinó únicament en els casos que estigui justificat i sempre seguit immediatament d'un tractament fitosanitari.
- En les espècies més sensibles (*Phoenix* sp.), aquestes tasques només s'han de fer en els mesos més freds de l'any. No obstant això, per raons d'estabilitat de l'estípit, amb caràcter excepcional es permet la poda de les fructificacions de *Phoenix dactylifera* de març a maig.
- En el cas que durant les tasques de poda es detecti la presència de *Rhynchophorus ferrugineus*, s'ha d'aplicar el procediment que s'estableix en l'annex V.

ANNEX V

Procediments per a la destrucció de plantes afectades i per al sanejament mecànic

S'han d'eliminar les palmeres afectades que no puguin ser sotmeses a tractaments fitosanitaris que evitin la dispersió de la plaga, ja sigui perquè l'afecció està en un estat molt avançat o per dificultats de dur-hi a terme els tractaments. És molt important que no quedin restes vegetals afectades procedents de la palmera ni restes d'insectes vius, ja sigui en forma d'ous, larves, capolls o adults. Les passes per eliminar correctament les palmeres afectades són:

- a) Protecció i aïllament de la zona: estendre plàstics al terra i als voltants de la palmera amb la finalitat d'arreplegar totes les restes que puguin caure durant el procés.
- b) Eliminació de les fulles: eliminar totes les fulles amb eines de tall, com ara una motoserra. Tant la base de les fulles com les altres restes vegetals s'han de polvoritzar amb un producte fitosanitari autoritzat i empaquetar amb plàstic.
- c) Tall de la corona: aplicar un tractament fitosanitari a tota la corona un cop s'hagin eliminat fulles i embolicar la valona amb plàstic de 200 galgues com a mínim, si és possible, que impedeixi que surtin els adults de morrut roig o caiguin els capolls.
- d) Tall de l'estípit: separar la corona de l'estípit amb una motoserra i segellar la soca amb màstic o pintura asfàltica. Si la corona no s'ha pogut polvoritzar amb insecticida abans de caure, fer orificis a l'embolcall i polvoritzar a través d'aquests.
- e) Neteja de la zona i transport: dipositar tots els elements de la palmera a la caixa del vehicle destinat al transport i aplicar-hi un altre cop un tractament fitosanitari. Les restes del terra s'han d'arreplegar amb una granera o un rampí, segons si la superfície és pavimentada o terrosa. En acabar l'operació s'han de desinfectar totes les eines i el camió amb una solució desinfectant.
- f) Eliminació de les restes de palmera: destruir les parts afectades de les palmeres irrecuperables amb una de les tècniques següents:

1r. Incineració i cremada: en el cas d'incineració, s'ha de trossejar el tronc en seccions menors de 50 cm, estellar-les en quarts i aplicar-hi un insecticida d'acció per contacte. És suficient destruir les parts afectades; és a dir, la corona amb les palmes i la part de l'estípit (o tronc) fins que no hi hagi galeries per davall el tall. La caixa del transport ha d'anar coberta durant el trasllat.

En el cas que la palmera es cremi directament al lloc on és, s'ha d'assegurar que es destrueixin totalment els capolls, les larves i els adults, tenint en compte el que estableix la normativa en matèria forestal i mediambiental respecte de la prevenció d'incendis.

2n. Enterrament: s'ha d'aplicar un tractament fitosanitari a les parts afectades (la corona formada per la base de les fulles i la part de l'estípit afectat) i enterrar-les a més de dos metres per davall terra (els escarabats són capaços de sortir a la superfície quan s'enterren a menys de dos metres), tenint en compte el que estableix el capítol VII del Reial decret 1311/2012 de protecció del medi aquàtic i l'aigua potable, per evitar la contaminació de les aigües. Després de l'enterrament s'ha de compactar la terra.

3r. Trituració: les parts afectades s'han de triturar amb màquines de ganivetes o que assegurin la destrucció de totes les formes vives de l'insecte.

Quan es pugui incórrer en perills greus per a la seguretat o la salut dels operaris en l'execució dels procediments de sanejament o eliminació descrits, les autoritats fitosanitàries, de manera excepcional, poden autoritzar modificacions de les condicions d'execució d'aquestes tasques, sens perjudici del que estableix la normativa vigent.

En el cas del sanejament mecànic, s'han de seguir les passes següents:

- a) Protecció i aïllament de la zona: s'han d'estendre plàstics al terra i als voltants de la palmera amb la finalitat d'arreplegar totes les restes que puguin caure durant el procés.
- b) Eliminació de les fulles: cal eliminar totes les fulles amb eines de tall, com ara una motoserra; polvoritzar tant la base de les fulles com les altres restes vegetals amb un producte fitosanitari autoritzat i empaquetar-les amb plàstic. S'ha de revisar bé la base de les fulles a fi de separar les restes afectades del material sa.

c) Eliminació de les parts afectades de la corona: cal assegurar-se que no queden formes vives de l'insecte a la corona, respectant la zona de creixement apical, i posteriorment aplicar un tractament fitosanitari a tota la zona sanejada.

d) Neteja de la zona i transport: tots els elements de la palmera s'han de dipositar a la caixa del vehicle destinat al transport i s'hi ha d'aplicar un altre cop un tractament fitosanitari. Les restes del terra s'han d'arreplegar amb una granera o un rampí, segons si la superfície és pavimentada o terrosa. En acabar l'operació s'han de desinfectar totes les eines i el camió amb una solució desinfectant. La caixa del

transport ha d'anar coberta durant el trasllat.

e) Eliminació de les restes de palmera: les parts afectades de les palmeres irrecuperables s'han de destruir amb una de les tècniques següents:

1r. Incineració i cremada: és suficient destruir les parts afectades i eliminades pel sanejament.

En el cas que les restes eliminades de les palmeres es cremin directament al lloc on són, s'ha d'assegurar que es destrueixin totalment els capolls, les larves i els adults, tenint en compte el que estableix la normativa en matèria forestal i mediambiental respecte de la prevenció d'incendis.

2n. Enterrament: s'ha d'aplicar un tractament fitosanitari a les parts afectades eliminades i enterrar-les a més de dos metres per davall terra (els escarabats són capaços de sortir a la superfície quan s'enterren a menys de dos metres), tenint en compte el que estableix el capítol VII del Reial decret 1311/2012 de protecció del medi aquàtic i l'aigua potable, per evitar la contaminació de les aigües. Després de l'enterrament s'ha de compactar la terra.

3r. Trituració: les parts afectades s'han de triturar amb màquines de ganivetes o que assegurin la destrucció de totes les formes vives de l'insecte.

Quan es pugui incórrer en perills greus per a la seguretat o la salut dels operaris en l'execució dels procediments de sanejament o eliminació descrits, les autoritats fitosanitàries, de manera excepcional, poden autoritzar modificacions de les condicions d'execució d'aquestes tasques, sens perjudici del que estableix la normativa vigent.

